

Bluetongue: Overvågning peger på lav nysmitte i 2025

Tankmælksprøver fra 160 uvaccinerede malkekvægsbesætninger viser udbredte antistoffer mod bluetongue – men kun få tegn på ny smitte i 2025, mens 2026 fortsat kræver en individuel risikovurdering.

I december 2025 er der gennemført en national overvågning for bluetongue i 160 danske malkekvægsbesætninger. Overvågningen blev foretaget ved analyse af tankmælk for antistoffer mod bluetongue-virus. Alle inkluderede besætninger var uvaccinerede og var ikke tidligere fundet smittet med syge dyr. Fund af antistoffer kan derfor tilskrives naturlig infektion.

"Når vi måler antistoffer i tankmælken, får vi et fingerpeg om, hvor mange besætninger der har været i kontakt med virus – men vi kan ikke datere smitten præcist," siger Erik Rattenborg, specialkonsulent og dyrlæge hos SEGES Innovation.

Af de 160 undersøgte besætninger var 115 positive for antistoffer, svarende til 78 pct. Undersøgelsen kan dog ikke fastslå, hvornår infektionen er sket.

I undersøgelsen indgik 13 besætninger, som både testede negativt i en tilsvarende undersøgelse i slutningen af 2024 og ikke havde vaccineret i 2025. Blandt disse var kun én besætning positiv i 2025. Det indikerer, at langt de fleste positive besætninger formentlig er blevet smittet i 2024, og at nysmitten i 2025 har været begrænset.

"At kun én ud af 13 tidligere negative besætninger slår ud i 2025, peger på, at hovedparten af smitten ligger i 2024," forklarer Erik Rattenborg.

Dette stemmer med indberetningerne af kliniske tilfælde. I 2024 blev der registreret over 1.000 bekræftede tilfælde, mens der i 2025 kun er indberettet otte. Et tilsvarende mønster ses i Tyskland, Holland og Belgien.

Årsagen til nedgangen kan blandt andet være lavere forekomst af mitter i 2025 samt effekten af vaccination og naturlig immunitet.

Hvad kan vi forvente i 2026?

Udviklingen i 2026 er usikker. Beslutning om vaccination bør derfor bero på en individuel vurdering i den enkelte besætning, blandt andet med hensyn til geografisk placering, græssende dyr og andre sygdomme, der kan forværre et udbrud.

Bluetongue er en anmeldepligtig sygdom, og ved mistanke skal dyrlægen straks kontaktes. Det er vigtigt både for korrekt diagnose og for at kunne opdage nye serotyper tidligt. De vacciner, der hidtil har været anvendt i Danmark, dækker alene bluetongue serotype 3, mens type 8 fortsat spredes i Europa.